

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijöiden lähettämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijöiden lähettämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 39/2016 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyVM 3/2016 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työntekijöiden lähettämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitetun työsopimuksen perusteella tehtävään työhön, jota muusta valtiosta lähetetty työntekijä tekee Suomessa työnantajan valtioiden rajat ylittävää palveluntarjontaa koskevan sopimuksen perusteella alihankintana, yrittäjäryhmän sisäisenä siirtona tai vuokratyössä rajoitetun ajan.

Tätä lakia ei sovelleta kauppamerenkulkua harjoittavien yritysten aluksilla työskentelevään henkilökuntaan.

Tätä lakia sovelletaan lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvonnassa tehtävään Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten väliseen hallinnolliseen yhteis-

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

työhön sekä taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen täytäntöönpanoon, joka perustuu palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY täytäntöönpanosta sekä hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä annetun asetuksen (EU) N:o 1024/2012 (IMI-asetus) muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2014/67/EU, jäljempänä *täytäntöönpanodirektiivi*.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *lähetetyllä työntekijällä* työntekijää, joka työskentelee tavallisesti muussa valtiossa kuin Suomessa ja jonka toiseen valtioon sijoittautunut ja kyseisessä valtiossa toimintaa harjoittava, työnantajana toimiva yritys työsuhteen kestäessä lähettää rajoitetuksi ajaksi tilapäiseen työhön Suomeen tarjotessaan valtioiden rajat ylittäviä palveluja alihankintana, yritysryhmän sisäisenä siirtona tai vuokratyönä;

2) *alihankinnalla* työntekijän lähettämistä lähettävän yrityksen johdolla ja lukuun tehtävään työhön työnantajan ja Suomessa toimivan tilaajan välillä tehdyn sopimuksen nojalla;

3) *yritysryhmän sisäisellä siirrolla* työntekijän lähettämistä työhön samaan yritysryhmään kuuluvaan toisessa valtiossa sijaitsevaan toimipaikkaan tai yritykseen;

4) *vuokratyöllä* työntekijän lähettämistä työhön toisen yrityksen käyttöön, kun työnantajana on tilapäistä työvoimaa välittävä tai työvoimaa vuokraava yritys (*vuokratyöntekijä*);

5) *lähettävällä yrityksellä* lähetetyn työntekijän työnantajana toimivaa yritystä;

6) *tilaajalla* yritystä tai muuta tahoa, joka ostaa lähettävältä yritykseltä palveluita;

7) *rakennusalan työllä* rakentamista, korjaamista, kunnostamista, rakenteiden muuttamista ja hajottamista, joihin luetaan myös kaivaminen, maanrakennus, valmisosien asentaminen ja purkaminen ja varustamis-, asennus-, muutos-, purkamis-, kunnossapito-, huolto-, maalaus-, puhdistus- ja parannustyöt;

8) *rakennuttajalla* henkilöä tai organisaatiota, joka ryhtyy rakennushankkeeseen, tai joka ohjaa tai valvoo rakennushanketta;

9) *pääurakoitsijalla* rakennuttajaan sopimussuhteessa olevaa urakoitsijaa, joka on nimetty pääurakoitsijaksi ja jolle kuuluvat työmaan johtovelvoitteet.

2 luku

Työsuhteeseen sovellettavat vähimmäisehdot

3 §

Työsopimukseen sovellettava laki

Lähetetyn työntekijän työsopimukseen sovellettava laki määräytyy sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 593/2008 mukaan.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

Jos lähetetyn työntekijän työsopimukseen 1 momentin mukaan tulee sovellettavaksi vieraan valtion laki, lähetetyn työntekijän työsuhteessa on kuitenkin sovellettava tässä luvussa säädettyjä Suomen lain säännöksiä sekä tässä luvussa tarkoitettuja Suomessa yleissitoviksi vahvistettujen työehtosopimusten määräyksiä, jos ne ovat työntekijän kannalta edullisempia kuin muutoin sovellettavaksi tulevan lain säännökset.

Lähetetyn työntekijän Suomessa tekemään työhön sovelletaan kuitenkin aina työsopimuslain 1 luvun 9 §:ää, 2 luvun 2 §:n 1 ja 2 momenttia ja 3 §:n 2 momenttia sekä 13 luvun 1 ja 2 §:ää, naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986), jäljempänä *tasa-arvolaki*, 6, 7, 8, 8 a, 8 d, 9 ja 9 a §:ää, yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 7 §:n 1 momenttia sekä 8—10, 12—16 ja 28 §:ää, työturvallisuuslakia (738/2002), työterveyshuoltolakia (1383/2001) ja nuorista työntekijöistä annettua lakia (998/1993).

4 §

Työaika, vuosiloma ja niihin liittyvät korvaukset sekä perhevapaat

Lähetetyn työntekijän työsuhteen vähimmäisehtoina sovelletaan:

1) työaikalain (605/1996) 4—14 ja 16—33 §:n sekä leipomotyölain (302/1961) 5 §:n säännöksiä;

2) vuosilomalain (162/2005) 5—19 §:n säännöksiä;

3) perhevapaoikeuksien osalta työsopimuslain 4 luvun 2, 8 ja 9 §:n säännöksiä.

Lähetetyn työntekijän työsopimukseen sovelletaan lisäksi työsopimuslain 2 luvun 7 §:ssä tarkoitettua yleissitovan työehtosopimuksen työaika, vuosilomaa ja työturvallisuutta koskevia määräyksiä. Lähetetyn vuokratyöntekijän työsuhteessa sovelletaan kuitenkin työsopimuslain 2 luvun 9 §:ssä tarkoitettua työehtosopimuksen määräyksiä taikka mainitussa pykälässä tarkoitettua muuta sopimusta tai käytäntöä työajasta, vuosilomasta ja työturvallisuudesta.

5 §

Vähimmäispalkka

Lähetetyn työntekijän vähimmäispalkka määräytyy alihankinnassa ja yritysryhmän sisäisessä siirrossa työsopimuslain 2 luvun 7 §:ssä tarkoitettua yleissitovan työehtosopimuksen mukaan. Jos lähetetyn työntekijän työtä koskevaa yleissitovaa työehtosopimusta ei kuitenkaan ole, lähetetylle työntekijälle on maksettava vähintään tavanomainen ja kohtuullinen palkka, jos työnantajan ja työntekijän sopima työstä maksettava vastike alittaa sen olennaisesti.

Jos lähetetty työntekijä on vuokratyöntekijä, määräytyy hänen vähimmäispalkkansa kuitenkin työsopimuslain 2 luvun 9 §:n mukaan. Jos mainitussa pykälässä tarkoitettua työehtosopimusta taikka muuta sopimusta tai käytäntöä ei ole, lähetetylle vuokratyöntekijälle on maksettava tavanomainen ja kohtuullinen palkka, jos työnantajan ja työntekijän sopima työstä maksettava vastike alittaa sen olennaisesti.

Lähetetyn työntekijän työsopimukseen sovelletaan palkan määräytymisen ja asuntoedun osalta työsopimuslain 2 luvun 11 ja 12 §:ää sekä 13 luvun 5 §:ää.

Lähetettynä olosta työntekijälle maksettavat erityiset korvaukset, jotka eivät koske lähetettynä olosta johtuneita tosiasiallisia kustannuksia, katsotaan osaksi työntekijän palkkaa.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

6 §

Tavaran ensimmäistä kokoamis- ja asennustyötä koskevat poikkeukset

Ammatti- tai erikoistyöntekijän suorittamaan tavaran sellaiseen ensimmäiseen kokoamis- tai asennustyöhön, joka muodostaa olennaisen osan tavaran toimitussopimuksesta ja on välttämätön toimitetun tavaran saattamiseksi käyttökuntoon ja jossa työntekijän lähetettynä olo kestää enintään kahdeksan kalenteripäivää, ei sovelleta palkallista vähimmäisvuosilomaa ja -palkkaa koskevia:

- 1) työaikalain 22—25 §:n sekä 33 §:n 2 ja 3 momentin ja leipomotyölain 5 §:n säännöksiä;
- 2) vuosilomalain 5—19 §:n säännöksiä;
- 3) työsopimuslain 2 luvun 11 ja 12 §:n sekä 13 luvun 5 §:n säännöksiä;
- 4) tämän lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja työehtosopimuksen määräyksiä tai säännöksessä tarkoitettuja sopimuksia tai käytäntöjä työajasta, vuosilomasta ja työturvallisuudesta;
- 5) tämän lain 5 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua vähimmäispalkkaa koskevia säännöksiä.

Edellä 1 momentissa säädettyä poikkeusta ei sovelleta rakennusalan töissä.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua työntekijän lähetettynä olon kestoja otetaan huomioon viimeisten 12 kuukauden ajalta kaikki ajanjaksot, joina kyseistä työtä on tehnyt saman lähettävän yrityksen lähettämä työntekijä.

3 luku

Lähettävän yrityksen velvollisuudet

7 §

Ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä

Lähettävän yrityksen on ennen työnteon aloittamista tehtävä työsuojeluviranomaiselle ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä Suomeen valtioden rajat ylittävän palveluntarjontaa koskevan sopimuksen perusteella.

Ilmoitusta työntekijöiden lähettämisestä ei edellytetä, jos yritys lähettää työntekijöitä Suomeen yritysryhmän sisäisellä siirrolla enintään viideksi työpäiväksi. Laskettaessa työntekijöiden lähettämisen kestoja otetaan huomioon kyseinen lähettämisjakso sekä sen päättymistä edeltävän neljän kuukauden ajalta kaikki muut jaksot, jolloin saman yritysryhmän sisäisesti siirtämä työntekijä on tehnyt Suomessa työtä. Rakennusalan työssä ilmoitus on kuitenkin aina työn tekemisen edellytys.

Ilmoituksen tulee sisältää:

- 1) lähettävän yrityksen yksilöintitiedot, yhteystiedot, ulkomainen verotunniste ja tiedot vastuuhenkilöistä lähettävän yrityksen sijoittautumisvaltiossa;
- 2) tilaajan yksilöintitiedot ja yhteystiedot;
- 3) rakennusalan työssä rakennuttajan ja pääurakoitsijan yksilöintitiedot ja yhteystiedot;
- 4) lähetettyjen työntekijöiden ennakoitu lukumäärä;
- 5) lähettävän yrityksen 8 §:ssä tarkoitettun edustajan yksilöintitiedot ja yhteystiedot Suomessa tai tieto perusteesta, jonka nojalla edustajaa ei tarvitse asettaa;

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

- 6) työntekijöiden lähettämisen alkamispäivä ja ennakoitu kesto;
- 7) työntekopaikka;
- 8) toimiala, jolla lähetetty työntekijä tulee työskentelemään.

Jos 3 momentissa mainitut tiedot muuttuvat olennaisesti, työn jatkamisen edellytyksenä on, että lähetävä yritys tekee täydennysilmoituksen välittömästi muutosten tapahtuessa.

Rakennusalan työssä 3 ja 4 momentissa tarkoitettu ilmoituksen toimittaminen myös rakennuttajalle ja pääurakoitsijalle on työn tekemisen edellytyksenä.

8 §

Edustajan asettaminen

Lähetävällä yrityksellä on oltava Suomessa edustaja, joka on lähetetyn työntekijän ja viranomaisten tavoitettavissa koko lähetetyn työntekijän lähetettynä olon ajan. Edustajana voi toimia oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö.

Lähetävällä yrityksellä ei tarvitse olla edustajaa, jos yritys lähettää työntekijöitä Suomeen enintään kymmeneksi työpäiväksi. Laskettaessa työntekijöiden lähettämisen kesto otetaan huomioon kyseinen lähettämisyksikkö sekä sen päättymistä edeltävän neljän kuukauden ajalta kaikki muut jaksot, jolloin saman yrityksen työntekijä on tehnyt Suomessa työtä.

Edustajalla tulee olla kelpoisuus vastaanottaa yrityksen puolesta viranomaisasiakirjoja ja haasteita sekä toimittaa asiakirjoja yritykseltä viranomaisille ja tuomioistuimille. Edustajalla tulee myös olla kelpoisuus edustaa lähetävää yritystä tuomioistuimissa.

9 §

Työaika-asiakirjat ja vuosilomakirjanpito

Lähetävän yrityksen on noudatettava, mitä työaikalain 36, 37 ja 37 a §:ssä säädetään työaika-asiakirjoista ja vuosilomalain 29 §:ssä vuosilomakirjanpidosta. Lähetävän yrityksen tulee lisäksi noudattaa, mitä työaikalain 34 ja 35 §:ssä säädetään, tai muuta työntekijälle samantasoisien suojan turvaavaa menettelyä.

10 §

Velvollisuus pitää saatavilla tietoja lähetetyistä työntekijöistä Suomessa

Lähetävän yrityksen tulee pitää saatavilla kirjallisesti Suomessa koko lähettämisen keston ajan:

- 1) lähetävän yrityksen yksilöintitiedot ja tiedot vastuuhenkilöistä lähetävän yrityksen sijoitautumisvaltiossa;
- 2) lähetetyn työntekijän yksilöintitiedot;
- 3) työsopimuslain 2 luvun 4 §:n mukainen selvitys lähetetyn työntekijän työsopimukseen sovellettavista työehdoista;
- 4) selvitys lähetetyn työntekijän työnteko-oikeuden perusteesta.

Jos lähetetyn työntekijän lähetettynä olo kestää yli kymmenen työpäivää, lähetävän yrityksen tulee pitää saatavilla kirjallisesti Suomessa koko lähettämisen keston ajan lähetetyn työntekijän

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

työskentelyä Suomessa koskeva työaikakirjanpito, palkkalaskelma ja rahoituslaitoksen antama tosite maksetuista palkoista.

Lähetettävän yrityksen on ilmoitettava tilaajalle ennen työskentelyn alkamista Suomessa, missä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot ovat työntekijän lähetettynä olon aikana.

Työntekijän lähetettynä olon päättymisen jälkeen lähetettävän yrityksen on säilytettävä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot kaksi vuotta.

11 §

Tietojen antaminen tilaajalle alihankinnassa ja vuokratyössä

Jos yritys lähettää Suomeen alihankintana tai vuokratyönä lähetettyjä työntekijöitä palveluntarjontaa koskevassa sopimuksessa tarkoitetun työn aloittamisen jälkeen, lähetettävän yrityksen on annettava tilaajalle selvitys näiden työntekijöiden sosiaaliturvan määräytymisestä ennen kuin kyseiset lähetetyt työntekijät aloittavat työnteon Suomessa.

Kirjallinen todistus velvollisuuden täyttämisestä tulee säilyttää sopimuksenmukaisen työn keston ajan.

Tätä pykälää ei sovelleta, jos alihankintasopimuksen vastikkeen arvo ilman arvonlisäveroa on alle 9 000 euroa tai vuokratyöntekijän työskentely kestää yhteensä enintään kymmenen työpäivää. Työn katsotaan jatkuneen yhdenjaksoisesti, jos tilaajalle tehty työ tai aikaansaatu työtuulos perustuu useisiin peräkkäisiin, keskeytymättöminä tai vain lyhyin keskeytyksin jatkuviin sopimuksiin.

12 §

Tietojen antaminen henkilöstön edustajille

Jos lähetetyn työntekijän lähetettynä olo kestää yli kymmenen työpäivää, lähetettävän yrityksen on lähetetyn työntekijän valtuutuksella annettava asianomaisen henkilöstöryhmän valitsemalle luottamusmiehelle tai työsopimuslain 13 luvun 3 §:ssä tarkoitetulle luottamusvaltuutetulle työsopimuslain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitetut tiedot työntekijän työsopimukseen sovellettavista työehdoista.

4 luku

Tilaajan velvollisuudet

13 §

Velvollisuus huolehtia ilmoituksen tekemisestä ja edustajan tavoitettavuudesta

Tilaajan on lähetettävän yrityksen kanssa tekemissään sopimuksissa tai muutoin käytettävissään olevin keinoin huolehdittava siitä, että lähetettävä yritys tekee 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen ja että lähetettävällä yrityksellä on 8 §:ssä tarkoitettu edustaja.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

Jos työsuojeluviranomainen ei valvontatehtävää suorittaessaan tavoita lähettävän yrityksen edustajaa, tilaajan on työsuojeluviranomaisen pyynnöstä pyydettävä lähettävältä yritykseltä tieto siitä, missä ja miten edustaja voidaan tavoittaa, ja annettava saamansa tieto työsuojeluviranomaiselle.

14 §

Vuokratyötä koskevien tietojen antaminen lähettävälle yritykselle

Tilaajan on toimitettava lähettävälle yritykselle ne tiedot, jotka se tarvitsee työnantajavelvollisuuksiensa täyttämiseksi vuokratyössä.

15 §

Rakennuttajan ja pääurakoitsijan vastuu rakennusalan työssä

Jos lähetetylle työntekijälle ei ole maksettu 5 §:ssä tarkoitettua vähimmäispalkkaa, hän voi ilmoittaa siitä työmaan rakennuttajalle tai pääurakoitsijalle. Ilmoituksen saatuaan rakennuttajan tai pääurakoitsijan on välittömästi pyydettävä lähettävältä yritykseltä selvitys lähetetylle työntekijälle maksetusta palkasta ja siitä, onko palkka 5 §:n mukainen.

Rakennuttajan tai pääurakoitsijan on välittömästi toimitettava selvityspyyntö ja lähettävältä yritykseltä saatu selvitys työntekijälle. Selvityspyyntö ja selvitys on välittömästi työntekijän pyynnöstä toimitettava työsuojeluviranomaiselle. Rakennuttajan tai pääurakoitsijan on säilytettävä selvityspyyntö ja selvitys kaksi vuotta työnteon päättymisestä.

5 luku

Viranomaisten tehtävät ja tiedonsaantioikeus

16 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Tätä lakia koskevasta tiedottamisesta vastaavat työ- ja elinkeinoministeriö sekä työsuojeluviranomaiset.

Tämän lain noudattamista valvovat työsuojeluviranomaiset lukuun ottamatta 3 §:ssä mainittuja tasa-arvolain säännöksiä, joiden noudattamista valvovat tasa-arvovaltuutettu sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.

Lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvonnassa tehtävästä Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten välisestä hallinnollisesta yhteistyöstä vastaavat työsuojeluviranomaiset sekä tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta.

Taloudellisia hallinnollisia seuraamuksia ja sakkoja koskevien päätösten valtioiden rajat ylittävistä tiedoksiannosta vastaavat työsuojeluviranomaiset sekä tasa-arvovaltuutettu ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta sekä hallintotuomioistuimet. Taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen valtioiden rajat ylittävästä perinnästä vastaa Oikeusrekisterikeskus.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

Tässä laissa säädettyjen työsuojeluviranomaisen tehtävien antamisesta yhdelle tai useammalle aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelle säädetään aluehallintovirastoista annetussa laissa (896/2009).

17 §

Tiedonsaantioikeus

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada lähettävältä yritykseltä, tilaajalta sekä rakennuttajalta ja pääurakoitsijalta viivytyksettä kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka lähettävän yrityksen, tilaajan, rakennuttajan tai pääurakoitsijan on tämän lain mukaan laadittava, säilytettävä tai toimitettava.

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada lähettävältä yritykseltä lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvontaa varten muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja tarpeellisia tietoja ja asiakirjoja.

Arvioidessaan, onko työntekijä tässä laissa tarkoitettu lähetetty työntekijä tai selvittäessään epäilyä lähetettyjen työntekijöiden lainsäädännön noudattamatta jättämisestä tai kiertämisestä, työsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus saada tätä tehtävää varten tarpeellisia tietoja ja asiakirjoja tahoilta, jotka ovat olleet lähettävään yritykseen sopimussuhteessa viimeisten 12 kuukauden aikana tai toimineet sinä aikana samoissa työkohteissa samanaikaisesti lähettävän yrityksen kanssa.

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada asiakirjoista jäljennöksiä.

Työsuojeluviranomaisella on oikeus saada lähettävältä yritykseltä 10 §:ssä tarkoitetuista tiedoista ja asiakirjoista käännös suomen, ruotsin tai englannin kielelle, jos se ei voi suorittaa valvontatehtävänsä alkuperäisellä kielellä olevan tiedon tai asiakirjan perusteella.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, työsuojeluviranomaisen tiedonsaantioikeudesta säädetään työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006).

Tasa-arvovaltuutetulla ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalla on tasa-arvolain säännösten noudattamista koskevan valvontatehtävänsä suorittamiseksi sama tiedonsaantioikeus kuin työsuojeluviranomaisella on 1—5 momentin nojalla.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, tasa-arvovaltuutetun tiedonsaantioikeudesta säädetään tasa-arvolaisissa ja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan tiedonsaantioikeudesta säädetään yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta annetussa laissa (1327/2014).

Työsuojeluviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 7 §:n perusteella saamiaan valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja muille valvontaviranomaisille työntekijöiden lähettämisen valvontaa varten.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

6 luku

Valtioiden rajat ylittävä hallinnollinen yhteistyö

18 §

Hallinnollinen yhteistyö

Hallinnollisella yhteistyöllä tarkoitetaan jäsenvaltioiden viranomaisten välistä avunantoa lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön valvonnassa. Valvonnalla tarkoitetaan myös sen arviointia, onko työntekijä tässä laissa tarkoitettu lähetetty työntekijä sekä lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamattajättämis- tai kiertämisepäilyjen selvittämistä. Avunanto käsittää perusteltuihin tietopyyntöihin vastaamista sekä tarkistusten, tarkastusten ja tutkimusten tekemistä.

Avunanto voi sisältää myös hallintomenettelyyn liittyvien asiakirjojen lähettämistä ja tiedoksi antamista.

Hallinnollisessa yhteistyössä jäsenvaltioiden viranomaisten välinen yhteydenpito tapahtuu sähköisesti hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta (IMI-asetus) annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1024/2012 perustetun tietojenvaihtojärjestelmän, jäljempänä *IMI-järjestelmä*, kautta. Yhteydenpito voi myös tapahtua muulla tavalla, jos siitä on toisen jäsenvaltion kanssa erikseen sovittu.

Avunantopyynnön toimeenpanosta aiheutuvista kustannuksista ei peritä korvausta.

19 §

Avunantopyyntö Suomen viranomaiselle

Toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen tai Euroopan komission Suomen viranomaiselle tekemä perusteltu tietopyyntö taikka pyyntö tarkistuksen, tarkastuksen tai tutkimuksen tekemiseksi tehdään sille Suomen viranomaiselle, joka on toimivaltainen täyttämään pyynnön.

Jos tietopyyntö koskee yrityksen Suomeen sijoittautumisen tarkistamista ja tiedot voidaan hakea Suomen viranomaisen käytössä olevasta rekisteristä, Suomen viranomaisen on toimitettava siltä pyydetty tiedot kahden työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Toisen jäsenvaltion viranomaisen tai Euroopan komission on perusteltava tietopyynnön kiireellisyys.

Jos kyseessä on muu kuin 2 momentissa tarkoitettu tietopyyntö taikka pyyntö tarkistuksen, tarkastuksen tai tutkimuksen tekemiseksi, Suomen viranomaisen on toimitettava siltä pyydetty tiedot 25 työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Suomen viranomaisen voi antaa tietoja toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai Euroopan komissiolle lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvontaa varten salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä. Salassa pidettäviä tietoja luovutettaessa Suomen viranomaisen on pyydettävä, että tiedot pidetään luottamuksellisina.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

20 §

Avunantopyynnön täyttämisen viivästyminen tai täyttämättä jääminen

Jos Suomen viranomaiselle tehdyn avunantopyynnön täyttäminen viivästyy tai pyyntöä ei voida täyttää, tästä on viipymättä ilmoitettava pyynnön esittäneelle toisen jäsenvaltion viranomaiselle tai Euroopan komissiolle sekä samalla esitettävä viivästyksen tai pyynnön täyttämättä jättämisen syyt.

21 §

Oma-aloitteinen tietojen antaminen

Jos Suomen viranomaisen havaitsee valvonnassaan Suomeen sijoittautuneen, ulkomaille työntekijöitä lähettävän yrityksen toiminnassa seikkoja, jotka viittaavat siihen, ettei yritys noudata sen toimintaan sovellettavaa lainsäädäntöä, viranomaisen on ilmoitettava näistä seikoista sen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle, jonne lähettävä yritys on lähettänyt työntekijöitä työhön.

22 §

Avunantopyyntö toisen jäsenvaltion viranomaiselle

Suomen viranomaisen toisen Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaiselle tekemä perusteltu tietopyyntö sekä pyyntö tarkistuksen, tarkastuksen tai tutkimuksen tekemiseksi tehdään kyseisen jäsenvaltion nimeämälle viranomaiselle. Pyyntö tekee asiaa Suomessa käsittelevä toimivaltainen viranomaisen.

Jos kysymys on kiireellisestä asiasta ja tietopyyntö koskee yrityksen toiseen valtioon sijoittautumisen tarkistamista rekisteristä, tieto saadaan pyytää kiireellisenä. Kiireellisyyden perusteet on ilmoitettava pyynnössä.

Suomen viranomaisen saa pyytää lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvontaa varten myös tietoja, jotka ovat Suomen tai toisen Euroopan unionin jäsenvaltion lainsäädännön mukaan salassa pidettäviä tai joita koskee jokin muu tiedon saantia koskeva rajoitus. Toisen jäsenvaltion viranomaisen pyynnöstä Suomen viranomaisen on pidettävä saamansa salassa pidettävät tiedot salassa.

Toisen Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaiselta saatuja tietoja saadaan käyttää vain siihen tarkoitukseen, jota varten niitä on pyydetty.

23 §

Asiakirjojen toimittaminen ja tiedoksiantaminen

Taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen määräämistä koskevan päätöksen valtioiden rajat ylittävästä tiedoksiannosta säädetään 7 luvussa.

Muita kuin 7 luvussa tarkoitettuja hallintomenettelyyn liittyviä asiakirjoja voidaan toimittaa tai antaa tiedoksi vastavuoroisuuden ehdolla tai Suomen ja toisen Euroopan unionin jäsenvaltion välisenä hallinnollisena yhteistyönä.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

Toisen Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaisen Suomen viranomaiselle tekemä asiakirjan toimittamis- tai tiedoksiantopyyntö tehdään toimivaltaiselle työsuojeluviranomaiselle noudattaen mitä 7 luvussa säädetään taloudellista hallinnollista seuraamusta ja sakkoa koskevan päätöksen tiedoksi antamisesta, ellei toisen jäsenvaltion kanssa ole erikseen toisin sovittu.

Suomen viranomaisen antaa asiakirjan tiedoksi siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään, jollei pyynnön esittäneen jäsenvaltion kanssa ole toisin sovittu. Tiedoksiannon vastaanottajalla on oikeus kieltäytyä vastaanottamasta asiakirjaa, jos asiakirjaa ei ole laadittu suomen tai ruotsin kielellä eikä asiakirjaan ole liitetty käännöstä jommallekummalle näistä kielistä. Asiakirja voidaan kuitenkin tämän estämättä antaa tiedoksi, jos tiedoksiannon vastaanottaja suostuu ottamaan asiakirjan vastaan tai hallitsee sitä kieltä, jolla asiakirja tai sen käännös on laadittu.

Suomen toimivaltainen viranomaisen voi esittää toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle pyynnön asiakirjan toimittamisesta tai tiedoksi antamisesta, jos kyseisen jäsenvaltion laki sen sallii. Pynnön esittämisessä tulee noudattaa kyseisen jäsenvaltion edellyttämää järjestystä sekä sitä, mitä Suomen ja kyseisen jäsenvaltion välillä on sovittu.

7 luku

Taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen valtioiden rajat ylittävä täytäntöönpano

24 §

Soveltamisala

Tämä luku koskee Euroopan unionin jäsenvaltioiden viranomaisten lähetettyjä työntekijöitä koskevan lainsäädännön noudattamisen valvonnassa määräämien taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen valtioiden rajat ylittävää täytäntöönpanoa.

Tämän luvun mukaisesti:

1) annetaan tiedoksi tai pannaan täytäntöön Suomessa toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa annettu päätös, jolla Suomeen sijoittautuneen lähettävän yrityksen maksettavaksi määrätään taloudellinen hallinnollinen seuraamus tai sakko;

2) lähetetään toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon tiedoksi annettavaksi tai täytäntöön pantavaksi Suomen viranomaisen antama päätös, jolla toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen lähettävän yrityksen maksettavaksi määrätään taloudellinen hallinnollinen seuraamus tai sakko.

Valtioiden rajat ylittävästä tiedoksiannosta ja perinnästä aiheutuvista kustannuksista ei peritä korvausta.

Tätä lukua ei sovelleta vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2005/214/YOS eikä tuomioistuimen toimivaltaasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1215/2012 soveltamisalaan kuuluvien päätösten tiedoksiantoon tai täytäntöönpanoon.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

25 §

Pyyntö Suomen viranomaiselle päätöksen tiedoksiantamisesta

Toisen Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaisen Suomen viranomaiselle tekemä pyyntö taloudellisen hallinnollisen seuraamuksen tai sakon määräämistä koskevan päätöksen tiedoksiantamisen toimittamisesta Suomeen sijoittautuneelle lähettävälle yritykselle tehdään toimivaltaiselle työsuojeluviranomaiselle.

Päätöksen tiedoksiantopyyntö on tehtävä IMI-järjestelmässä. Pyyntöön on liitettävä tiedoksi annettava päätös. Pyyntöä on käytävä ilmi täytäntöönpanodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa sekä 16 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot.

Toimivaltainen työsuojeluviranomainen antaa päätöksen tiedoksi Suomeen sijoittautuneelle lähettävälle yritykselle siten kuin hallintolaissa tai, jos kysymys on oikeusviranomaisen päätöksestä, hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöstä ei kuitenkaan saa antaa tiedoksi yleistiedoksiannolla.

Päätös on annettava tiedoksi mahdollisimman pian ja viimeistään kuukauden kuluttua tiedoksiantopyynnön vastaanottamisesta. Toimivaltaisen työsuojeluviranomaisen on ilmoitettava viipymättä tiedoksiantopyynnön esittäneelle viranomaiselle toteutetut toimenpiteet sekä päivämäärä, jolloin päätös on annettu vastaanottajalle tiedoksi. Jos päätöstä ei voida antaa tiedoksi, tästä on ilmoitettava pyynnön esittäneelle viranomaiselle.

26 §

Tiedoksiantamista koskevat kieltäytymisperusteet

Toimivaltainen työsuojeluviranomainen voi kieltäytyä antamasta Suomessa tiedoksi taloudellisen hallinnollisen seuraamuksen tai sakon määräämistä koskevan päätöksen, jos:

- 1) tiedoksiantopyynnössä ei ole ilmoitettu täytäntöönpanodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa sekä 16 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja tietoja;
- 2) tiedoksiantopyyntö on muutoin puutteellinen; tai
- 3) tiedoksiantopyynnön ja tiedoksi annettavan päätöksen sisältö eivät selvästi vastaa toisiaan.

Kieltäytymisestä ja sen perusteesta on viipymättä ilmoitettava pyynnön esittäneelle viranomaiselle.

27 §

Pyyntö toisen jäsenvaltion viranomaiselle päätöksen tiedoksiantamisesta

Jos Suomen toimivaltaisen viranomaisen taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskeva päätös on annettava lähettävälle yritykselle tiedoksi toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, päätöksen antanut viranomainen voi tehdä tiedoksiantopyynnön kyseisen jäsenvaltion nimeämälle toimivaltaiselle viranomaiselle.

Tiedoksiantopyyntö on tehtävä IMI-järjestelmässä. Tiedoksiantopyyntöön on liitettävä tiedoksi annettava päätös. Pyyntöä on käytävä ilmi täytäntöönpanodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa sekä 16 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

28 §

Perintäpyyntö Suomen viranomaiselle

Toisen Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaisen pyyntö Suomen viranomaiselle taloudellisen hallinnollisen seuraamuksen tai sakon perinnästä Suomeen sijoittautuneelta lähettävältä yritykseltä tehdään Oikeusrekisterikeskukselle.

Perintäpyyntö on laadittava IMI-järjestelmässä. Perintäpyyntöön on liitettävä täytäntöönpantava päätös. Päätöksen on oltava täytäntöönpanokelpoinen siinä jäsenvaltiossa, jossa se on annettu. Pyyntöä on käytävä ilmi täytäntöönpanodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa ja 16 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut tiedot.

Oikeusrekisterikeskus päättää perintäpyynnön toimeenpanemisesta kuulematta päätöksen kohteena olevaa. Oikeusrekisterikeskuksen on annettava perintäpyyntö ja päätös sen toimeenpanemisesta tiedoksi perinnän kohteena olevalle mahdollisimman pian ja viimeistään kuukauden kuluttua perintäpyynnön vastaanottamisesta.

Taloudelliset hallinnolliset seuraamukset ja sakot pannaan Suomessa täytäntöön Suomen lain mukaan ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) mukaisessa järjestyksessä, jollei tästä laista muuta johdu. Oikeusrekisterikeskuksen päätökseen toimeenpanna perintäpyyntö saa hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Oikeusrekisterikeskuksen on ilmoitettava viipymättä perintäpyynnön esittäneelle viranomaiselle toteutetut toimenpiteet sekä päivämäärä, jolloin perintäpyyntö on annettu vastaanottajalle tiedoksi. Taloudellisen hallinnollisen seuraamuksen tai sakon perinnästä kertyneet varat jäävät Suomen valtiolle.

29 §

Perintää koskevat kieltäytymisperusteet

Oikeusrekisterikeskus saa kieltäytyä perinnästä taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa, jos:

- 1) perintäpyynnössä ei ole ilmoitettu täytäntöönpanodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa ja 16 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoja;
- 2) perintäpyyntö on puutteellinen;
- 3) perintäpyynnön ja taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskevan päätöksen sisältö eivät selvästi vastaa toisiaan;
- 4) on ilmeistä, että taloudellisen hallinnollisen seuraamuksen tai sakon perinnän kustannukset tai sen edellyttämät voimavarat ovat suhteettomat perittävään määrään nähden tai perinnästä aiheutuu huomattavia vaikeuksia; tai
- 5) taloudellisen hallinnollisen seuraamuksen tai sakon määrä on alle 350 euroa.

Oikeusrekisterikeskuksen on aina kieltäydyttävä taloudellisen hallinnollisen seuraamuksen tai sakon perinnästä, jos kyseisen seuraamuksen tai sakon perintä on selvästi vastoin Suomen oikeusjärjestyksen peruseriaatteita.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua kieltäytymistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

Perintäpyynnön toimeenpanosta kieltäytymisestä ja sen perusteesta on viipymättä ilmoitettava pyynnön esittäneelle toisen Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaiselle.

30 §

Perintäpyyntö toisen jäsenvaltion viranomaiselle

Oikeusrekisterikeskuksen pyyntö toisen Euroopan unionin jäsenvaltion viranomaiselle Suomen toimivaltaisen viranomaisen määräämän taloudellisen hallinnollisen seuraamuksen tai sakon perinnästä kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelta lähettävältä yritykseltä tehdään kyseisen jäsenvaltion nimeämälle toimivaltaiselle viranomaiselle.

Perintäpyyntö on tehtävä IMI-järjestelmässä. Perintäpyyntöön on liitettävä täytäntöön pantava päätös. Pyynnöstä on käytävä ilmi täytäntöönpanodirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa ja 16 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut tiedot.

31 §

Tiedoksiannon tai perinnän keskeyttäminen

Jos tiedoksiannon tai perinnän kohteena oleva lähettävä yritys tai muu asiaan osallinen tiedoksianto- tai perintämenettelyn aikana riitauttaa tiedoksianto- tai perintämenettelyssä olevan taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskevan päätöksen tai päätöksen perusteena olevan vaatimuksen tai hakee päätökseen muutosta, on tiedoksianto- tai perintäpyynnön tehneen toimivaltaisen Suomen viranomaisen lähettävän yrityksen tai muun asiaan osallisen pyynnöstä ilmoitettava siitä tiedoksianto- tai perintäpyynnön vastaanottaneelle Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja peruutettava tiedoksianto- tai perintäpyyntö IMI-järjestelmässä.

Jos toisen Euroopan unionin jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa, että Suomessa tiedoksi annettavaksi tai perittäväksi toimitettu taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskeva päätös tai päätöksen perusteena oleva vaatimus on riitautettu tai siihen on haettu muutosta, on tiedoksianto- tai perintäpyynnön toimeenpanosta vastaavan Suomen viranomaisen välittömästi keskeytettävä tiedoksianto- tai perintämenettely.

8 luku

Erinäiset säännökset

32 §

Lähettävän yrityksen selvitys- ja korvausvelvollisuuteen sekä vastuuseen sovellettavat säännökset

Jos tämän lain mukaiseen työsuhteeseen sovelletaan työsopimuslakia, lähettävän yrityksen vahingonkorvausvelvollisuus työnantajana määräytyy työsopimuslain 12 luvun 1 §:n mukaisesti ja työnantajan velvollisuus maksaa seuraamusmaksu mainitun lain 11 a luvun mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

Lähtävän yrityksen velvollisuudesta maksaa tasa-arvolain 8, 8 a ja 8 d §:ssä kielletyn syrjinnän perusteella hyvitystä säädetään mainitun lain 10 ja 11 §:ssä. Lähtävän yrityksen velvollisuudesta maksaa yhdenvertaisuuslaissa kielletyn syrjinnän perusteella hyvitystä säädetään mainitun lain 23 ja 24 §:ssä.

33 §

Korvauksen ja hyvityksen vaatimista koskevat kanneajat eräissä tapauksissa

Edellä 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja korvauksia koskeva kanne on nostettava työaikalain 38 §:ssä säädettyssä määräajassa. Edellä 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja korvauksia koskeva kanne on nostettava vuosilomalain 34 §:ssä säädettyssä määräajassa.

Hyvitystä tai muuta korvausta koskeva kanne, joka perustuu tasa-arvolain 8, 8 a tai 8 d §:ssä kiellettyyn syrjintään, on nostettava mainitun lain 12 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyssä määräajassa. Hyvitystä tai muuta korvausta koskeva kanne, joka perustuu yhdenvertaisuuslaissa kiellettyyn syrjintään, on nostettava mainitun lain 26 §:ssä säädettyssä määräajassa.

34 §

Toimivaltainen tuomioistuin

Sen lisäksi, mitä tuomioistuimen toimivallasta säädetään muussa laissa tai Euroopan unionin lainsäädännössä taikka määrätään Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa, käräjäoikeus, jonka tuomiopiirissä työntekijä tekee tai on tehnyt työtä lähetettynä työntekijänä, on toimivaltainen tutkimaan tässä laissa tarkoitettuihin oikeuksiin tai velvollisuuksiin perustuvat vaatimukset.

35 §

Laiminlyöntimaksu

Lähtävä yritys on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos tämä on laiminlyönyt velvollisuutensa:

- 1) tehdä 7 §:ssä tarkoitettu ilmoitus työntekijöiden lähettämisestä;
- 2) asettaa 8 §:ssä tarkoitettu edustaja; taikka
- 3) pitää saatavilla 10 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tietoja ja selvityksiä.

Tilaaaja on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos tilaaaja on työsuojeluviranomaisen pyynnöstä huolimatta laiminlyönyt 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimintavelvollisuutensa.

Rakennusalan työssä rakennuttaja tai pääurakoitsija on velvollinen maksamaan laiminlyöntimaksua, jos rakennuttaja tai pääurakoitsija ei lähetetyn työntekijän ilmoituksen saatuaan ole pyytänyt selvitystä lähettävältä yritykseltä tai antanut saamaansa selvitystä lähetetyille työntekijälle tai lähetetyn työntekijän pyynnöstä huolimatta ei ole toimittanut saamaansa selvitystä työsuojeluviranomaiselle 15 §:ssä edellytetyllä tavalla.

Luonnolliselle henkilölle määrätään laiminlyöntimaksu vain, jos hän on laiminlyönyt tässä pykälässä mainittuja velvoitteitaan tahallaan tai huolimattomuudesta.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

36 §

Laiminlyöntimaksun määrä

Laiminlyöntimaksu 35 §:ssä tarkoitetuista laiminlyönneistä on vähintään 1 000 euroa ja enintään 10 000 euroa ottaen huomioon laiminlyönnin laatu, laajuus ja toistuvuus.

Laiminlyöntimaksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos tekoa voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista laiminlyönnin laatu, toistuvuus, suunnitelmalisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Jos samalla kertaa olisi määrättävä laiminlyöntimaksu kahdesta tai useammasta laiminlyönneistä, määrätään laiminlyönneistä yhteinen maksu, joka on enintään 10 000 euroa.

37 §

Kuuleminen

Ennen laiminlyöntimaksun määräämistä asianosaiselle on varattava tilaisuus selvityksen antamiseen hallintolain 34 §:n mukaisesti. Laiminlyöntimaksu voidaan kuitenkin määrätä asianosaisista kuulematta, jos selvityspyynnön vastaanottaja on lähettävä yritys, jolla ei ole Suomessa 8 §:ssä tarkoitettua edustajaa.

Laiminlyöntimaksua ei kuitenkaan saa määrätä lähettävää yritystä kuulematta sillä perusteella, ettei yrityksellä ole Suomessa edustajaa, jos yrityksen sijaintivaltion kanssa on sovittu hallinnollisesta yhteistyöstä muun kuin 7 luvussa tarkoitettun asiakirjan tiedoksi antamisessa tai jos kyseinen valtio sallii näiden asiakirjojen suoran tiedoksiannon alueellaan.

38 §

Laiminlyöntimaksun määrääminen

Työsuojeluviranomainen määrää laiminlyöntimaksun ja asettaa maksun suorittamiselle määräajan.

Laiminlyöntimaksua koskeva päätös on annettava laiminlyöjälle tiedoksi siten kuin hallintolaissa säädetään. Jos laiminlyöjä on lähettävä yritys eikä sillä ole Suomessa 8 §:ssä tarkoitettua edustajaa, annetaan maksupäätös tiedoksi siten kuin tässä laissa säädetään taloudellisten hallinnollisten seuraamusten ja sakkojen valtioiden rajat ylittävistä tiedoksiannosta. Laiminlyöntimaksua koskevaan päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäytönlaisissa säädetään.

Laiminlyöntimaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Maksun täytäntöönpanoon sovelletaan sakon täytäntöönpanosta annettua lakia. Maksettavaksi erääntyneelle laiminlyöntimaksulle, jota ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

Oikeus antaa laiminlyöntimaksua koskeva päätös vanhentuu, jollei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun tässä laissa tarkoitettua sopimusta koskeva lähettäminen on päättynyt. Laiminlyöntimaksu vanhentuu viiden vuoden kuluttua sitä seuranneen vuoden alusta, jona se on määrätty.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

39 §

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus työrikoksista säädetään rikoslain (39/1889) 47 luvussa, rangaistus työaikarikkomuksesta säädetään työaikalain 42 §:ssä ja rangaistus vuosilomarikkomuksesta säädetään vuosilomalain 38 §:ssä.

40 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 7 §:n ja 35 §:n 1 momentin 1 kohdan voimaantulosta säädetään kuitenkin erikseen lailla.

Tällä lailla kumotaan lähetetyistä työntekijöistä annettu laki (1146/1999).

Tämän lain voimaan tullessa lähetettyinä oleviin työntekijöihin sovelletaan vain tämän lain 5 ja 6 luvun säännöksiä. Muilta osin heihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

työsopimuslain 11 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsopimuslain (55/2001) 11 luku seuraavasti:

11 luku

Kansainvälisluonteiset työ sopimukset ja sovellettava laki

1 §

Työsopimukseen sovellettava laki

Suomessa tehtävään työhön sovelletaan Suomen työlainsäädäntöä, jos työ sopimuksella ei ole liittymiä muihin valtioihin.

Jos työ sopimuksella on liittymä kahteen tai useampaan valtioon, työ sopimukseen sovellettava laki määräytyy sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 593/2008 mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

2 §

Työntekijöiden vapaan liikkuvuuden nojalla työtä tekevät työntekijät

Työntekijöiden vapaan liikkuvuuden nojalla Suomessa työtä tekevien Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen kansalaisten työehtojen on oltava yhdenvertaiset suomalaisiin työntekijöihin sovellettavien ehtojen kanssa siten kuin asiasta säädetään työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 492/2011. Työntekijöiden vapaan liikkuvuuden nojalla Suomessa työtä tekevien Sveitsin kansalaisten työehtojen on oltava yhdenvertaiset suomalaisiin työntekijöihin sovellettavien ehtojen kanssa siten kuin siitä on sovittu Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1999 henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyssä sopimuksessa (SopS 38/2002).

Kansalaisuuteen perustuva syrjintä työehdoissa on kielletty siten kuin siitä säädetään yhdenvertaisuuslaissa sekä Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa.

3 §

Lähetetyt työntekijät

Suomeen valtioiden rajat ylittävän palvelujen tarjonnan perusteella lähetettyjen työntekijöiden työsuhteiden vähimmäisehdoista ja työoloista säädetään työntekijöiden lähettämisestä annetussa laissa (/).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 13 §:n 3 momentti, 27 §:n 3 momentti ja 54 §, sellaisena kuin niistä on 13 §:n 3 momentti laissa 210/2015, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

13 §

Toimintaohjeen ja kehotuksen antaminen

Kehotus voidaan antaa asiassa, joka koskee:

- 1) työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyvää työntekijän turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttavaa seikkaa;
 - 2) työaika- tai vuosilomakirjanpitoa tai muuta kirjaamisvelvoitetta;
 - 3) työsopimuslaissa (55/2001) tai muussa työsuojeluviranomaisen valvontaan kuuluvassa laissa tarkoitettun palkkalaskelman, työtodistuksen tai työnteon keskeisiä ehtoja koskevan kirjallisen selvityksen antamista;
 - 4) työterveyshuollon järjestämistä;
 - 5) yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014) tarkoitettua syrjinnän kieltoa, vastatoimien kieltoa tai syrjivän työpaikkailmoittelun kieltoa taikka mainitun lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettua velvollisuutta laatia suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi tai mainitun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilöstön edustajien tiedonsaantioikeutta;
 - 6) suorien lisäeläkejärjestelmien valvontaa;
 - 7) tässä laissa säädettyä velvollisuutta;
 - 8) työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (/) 12 §:ssä säädettyä tiedonantovelvollisuutta henkilöstön edustajille tai mainitun lain 17 §:n 1, 2, 4 tai 5 momentissa säädettyä työsuojeluviranomaisen tiedonsaantioikeutta.
-

27 §

Yhteistoiminta-asioiden käsittely

Jos työpaikalle on valittu työehtosopimuksen perusteella luottamusmies tai yhdysmies taikka työsopimuslain 13 luvun 3 §:ssä tarkoitettu luottamusvaltuutettu, työsuojeluvaltuutettu edustaa työntekijöitä ainoastaan työn turvallisuutta ja terveellisyyttä koskevissa asioissa. Sama henkilö voidaan valita luottamus- tai yhdysmieheksi taikka luottamusvaltuutetuksi ja työsuojeluvaltuutetuksi.

54 §

Valvonta

Työsuojeluviranomaiset valvovat 5 ja 5 a luvussa säädettyä työsuojelun yhteistoimintaa ja 7 luvussa säädettyä ilmoitusvelvollisuutta koskevien säännösten noudattamista.

Työsuojeluviranomaiset eivät kuitenkaan valvo yhteistoimintaa koskevien säännösten noudattamista, jos yhteistoiminnasta on sovittu 23 §:n 1 tai 2 momentissa tai 43 b §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain 4 a ja 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 4 a § ja 5 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 678/2015, seuraavasti:

4 a §

Muu lainsäädäntö tilaajan velvollisuudesta

Työntekijöiden lähettämisestä annetussa laissa (/) säädetään tilaajan ja sopimuspuolen velvoitteista silloin, kun toiseen valtioon sijoittautunut yritys lähettää Suomeen työntekijöitä.

5 §

Tilaajan selvitysvelvollisuus

Jos vuokratun työntekijän työnantajana tai alihankintasopimuksen sopimuspuolena toimii ulkomainen yritys, tilaajan on pyydettävä ja yrityksen on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut vastaavat tiedot yrityksen sijoittautumismaan lainsäädännön mukaisella rekisteriotteella tai vastaavalla todistuksella tai muulla yleisesti hyväksytyllä tavalla. Ulkomaisen sopimuspuolen on lisäksi toimitettava 1 momentin 1 ja 3 kohdan mukaiset selvitykset, jos sopimuspuolena toimivalla ulkomaisella yrityksellä on yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001) tarkoitettu yritys- ja yhteisötietotunnus. Jos ulkomainen sopimuspuoli lähettää Suomeen työhön työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 2 §:n 2 tai 4 kohdassa tarkoitettuja lähetettyjä työntekijöitä, tilaajan on selvitettävä työntekijöiden sosiaaliturvan määräytyminen viimeistään ennen tässä laissa tarkoitetun sopimuksen mukaisen työn aloittamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 1 momentin 9 kohta ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 momentin 9 kohta laissa 224/2008 ja 2 momentti laissa 1193/2014, sekä

lisätään 1 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 224/2008, 462/2011, 348/2013, 257/2014 ja 671/2015, uusi 10 kohta seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädettyssä järjestyksessä pannaan täytäntöön seuraavat seuraamukset:

9) vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (231/2007) tarkoitettu taloudellinen seuraamus sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annetussa laissa (222/2008) tarkoitettu menetetyksi tuomitsemista koskeva päätös;

10) työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (/) 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu taloudellista hallinnollista seuraamusta tai sakkoa koskeva päätös.

Siten kuin tässä laissa säädetään, pannaan täytäntöön myös merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 3 luvun 1 §:ssä tarkoitettu öljypäästömaksu, tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä annetun lain (1233/2006) 9 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, työsopimuslain (55/2001) 11 a luvun 3 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu, työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 35 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu, kuitintarjoamisvelvollisuudesta käteiskaupassa annetun lain (658/2013) 6 §:ssä tarkoitettu laiminlyöntimaksu sekä yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain (1188/2014) 49 §:ssä tarkoitettu rikkomusmaksu ja 51 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 15 a §:n 3 momentti, 17 §:n 7 momentti ja 22 a §:n 6 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 15 a §:n 3 momentti ja 17 §:n 7 momentti laissa 520/2010 sekä 22 a §:n 6 momentti laissa 363/2013, seuraavasti:

15 a §

Ulkomaisten työnantajan tiedonantovelvollisuus

Edellä säädetystä poiketen on työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (/) 8 §:n mukaisesti asetetun edustajan toimitettava Verohallinnolle 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot silloin, kun hänen edustamaansa ulkomaista työnantajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin.

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Jokaisen, joka teettää työtä tuloverolain 10 §:n 4 c kohdassa tarkoitettulla vuokratulla työntekijällä, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot työntekijän vuokratulle antaneesta yrityksestä, jos kansainvälinen sopimus ei estä veron perimistä työntekijän palkasta. Lisäksi tällöin on toimitettava tieto yrityksen työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 8 §:n mukaisesti asetetusta edustajasta. Tiedot on toimitettava sitä kalenterikuukautta seuraavan kuukauden loppuun mennessä, jonka aikana yrityksen ensimmäinen työntekijä aloittaa työskentelyn työn teettäjälle. Edellä mainituissa tiedoissa tapahtuneesta muutoksesta on ilmoitettava Verohallinnolle muutosta seuraavan kalenterikuukauden loppuun mennessä.

22 a §

Laiminlyöntimaksu

Laiminlyöntimaksua ei määrätä luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle, ellei kyse ole elinkeinotoimintaan taikka maa- tai metsätalouteen liittyvästä tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnistä. Laiminlyöntimaksu voidaan kuitenkin aina määrätä työntekijöiden lähettämisestä annetun lain 8 §:ssä tarkoitettulle edustajalle. Laiminlyöntimaksu voidaan määrätä myös rakennuttajana olevalle luonnolliselle henkilölle, joka laiminlyö tämän lain 15 d §:ssä säädetyn tiedonantovelvollisuuden tai ei esitä 15 d §:ssä tarkoitettua todistusta rakennusvalvontaviranomaiselle.

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

työturvallisuuslain 52 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työturvallisuuslain (738/2002) 52 b §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 364/2013, seuraavasti:

52 b §

Luettelo yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevistä

Pääurakoitsijan tai muun päätoteuttajan on pidettävä työturvallisuuden varmistamiseksi ja tässä laissa säädettyjen velvoitteiden valvontaa varten ajantasaista luetteloa yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevistä työntekijöistä ja itsenäisistä työsuorittajista. Luettelosta on käytävä ilmi:

4) työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (/) 8 §:ssä tarkoitetun edustajan nimi ja yhteystiedot Suomessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

ulkomaalaislain 86 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 86 b §, sellaisena kuin se on laissa 1218/2013, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 68/2016 vp

86 b §

Toimeksiantajan velvollisuudet

Ulkomaisen työnantajan palveluksessa olevien työntekijöiden työskennellessä urakointi- tai aliurakointityössä tai vuokratyövoimana, työnantajan 72 §:ssä ja 86 a §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja velvollisuuksia sovelletaan Suomessa toimivaan pääurakoitsijaan tai pääteettäjään. Työntekijöiden lähettämisestä annetussa laissa (/) tarkoitettujen työntekijöiden työsuhteen ehdoista säädetään mainitussa laissa.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 8.6.2016

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri